УДК 330.34

ЛАНОВЕНКО М.Є.
студентка, Національний університет фізичного виховання і спорту України

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Виклад основного матеріалу: Звертаючи увагу на Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку України» можна чітко зрозуміти, що мається на увазі, коли ми говоримо про соціально-економічний розвиток країни, а також за якими принципами цей розвиток відбувається. Тобто, згідно з Законом України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку України» ст.2 [Принципи державного прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку], треба виділити такі принципи як: принцип цілісності, який забезпечується розробленням взаємоузгоджених прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку України, окремих галузей економіки та окремих адміністративно-територіальниходиниць на коротко- та середньостроковий періоди і на більш тривалий період;{Абзац другий статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом N 4731-VI(4731-17) від 17.05.2012 } принцип об'єктивності, який полягає в тому, що прогнозні та програмні документи економічного і соціального розвитку розробляються на основі даних органів державної статистики, центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері економічного і соціального розвитку, інших центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також звітних даних із офіційних видань Національного банку України; { Абзац третій статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом N 4731-VI (4731-17) від 17.05.2012 } принцип науковості, який забезпечується розробленням прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку на науковій основі, постійним удосконаленням методології та використанням світового досвіду в галузі прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку; принцип гласності, який полягає в тому, що прогнозні та програмні документи економічного і соціального розвитку є доступними для громадськості.

Інформування про цілі, пріоритети та показники цих документів забезпечує суб'єктів підприємницької діяльності необхідними орієнтирами для планування власної виробничої діяльності; принцип самостійності, який полягає в тому, що місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень відповідають за розроблення, затвердження та виконання прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць. Прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку забезпечує координацію діяльності органів виконавчої влади та органів

місцевого самоврядування; принцип рівності, який полягає в дотриманні прав та врахуванні інтересів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання всіх форм власності; принцип дотримання загальнодержавних інтересів, який полягає в тому, що органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування повинні здійснювати розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку виходячи з необхідності забезпечення реалізації загальнодержавної соціально-економічної політики та економічної безпеки держави. Всі принципи зазначені вище, чітко регламентують суть процесу соціально-економічного розвитку України [1].

Соціально-економічна стратегія насамперед передбачає співвідношення цілей і засобів економічного розвитку в довгостроковій перспективі, які для нашої країни визначені Президентом України як:

1) розбудова сучасної, конкурентоспроможної держави, головними характеристиками якої мають бути верховенство права і розвинута правова культура, збалансована представницька демократія, сильне самоврядування, дисциплінований і мобільний державний менеджмент;

2) гуманізація розвитку, що означає збільшення соціальних інвестицій у людський капітал, формування сучасної інфраструктури життєзабезпечення. Так, пріоритетами реформування було визначено модернізацію систем освіти та охорони здоров’я, підвищення соціальних стандартів, становлення культури творчого використання вільного часу та розвиток національних культурних індустрій;

3) запровадження прогресивної моделі розвитку, яка поєднує тактику реформаційних змін із стратегічними орієнтирами та пріоритетами соціально-економічного розвитку з метою забезпечення ефекту “безперервної модернізації” [2].

До основних соціальних пріоритетів сучасної держави можна віднести: — регулювання доходів у цілому, в т.ч. гарантування мінімальної заробітної плати, захист грошових заощаджень населення (вклади в банках, державні облігації, страхові поліси), індексація фіксованих доходів, справедлива система пенсійного забезпечення, надання допомоги найбіднішим верствам населення; — регулювання ринку праці, що включає в себе забезпечення зайнятості населення і надання допомоги на випадок безробіття, створення системи підтримки та перекваліфікації тимчасово непрацюючих осіб, створення умов для вільного вибору професії та місця праці, здобуття бажаного рівня загальної і спеціальної освіти; — забезпечення охорони здоров'я населення незалежно від рівня його доходів [3].

Серед ризиків розвитку, варто зазначити наступні: посилення гібридних загроз національній безпеці України, у тому числі активне військове протистояння на сході країни, що може мати вкрай непередбачувані наслідки як у короткостроковій перспективі, так і відносно масштабів руйнування потенціалу розвитку; загострення суспільно-політичної ситуації в країні, що на фоні зниження ефективності міжнародного співробітництва обумовить падіння виробничої активності, сформує загрозливі девальваційні тенденції на валютному ринку та інфляційні процеси в країні в умовах зростання негативних

очікувань та протистоянь; ризик реалізації популістських заходів в соціальному напрямі, особливо упродовж періодів очікуваного посилення політичної активності; більше за прогнозоване підвищення світових цін на продовольство та прискорене зростання вартості енергетичних ресурсів; менші за очікуванні обсяги врожаю окремих продуктів рослинництва; розірвання та непродовження контракту з ПАТ “Газпром” на транзит природного газу, зокрема, реалізація проекту “Північний потік - 2”;ризик непродовження співпраці з МВФ або нові умови співробітництва на менш вигідних для України умовах; пожорсткішання умов на глобальних фінансових ринках; ризик збільшення рівня трудової міграції та посилення фактору біженців, що, в поєднанні з зростанням рівня бідності населення України та незавершеності трансформаційних процесів на ринку праці, у тому числі загостренням ситуації з трудовою діяльністю в сільській місцевості, позначатиметься на зменшенні потенціалу людських ресурсів в країні [4].

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку України» ст2.

2. Послання Президента України до Верховної Ради України від 7.04.2011 року “Модернізація України – наш стратегічний вибір”

3. Носова О.В. Національна економіка: підручник / О.В. Носова. — К.: Центр учбової літератури, 2013. — 512 с.

4.3 Департамент економічної стратегії та макроекономічного прогнозування «Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2019-2021 роки» 95-96 с.